

רנא צדיק

לראש השנה

פרי

יום ראש השנה הוא תיקון בחינת לאפייא. ויש עוד תיקון במדרגה יותר גדולה שהוא ענין בחינת אחתפא מרידו למיתקא, היינו שעל ידי האכילה עצמה בקדושה יתקן הפנים שיהיה כאכילת ניצן חיים על פי חמדה הקדושה שהוא עץ חיים. ועל זה רמז לזם הנביא לזכ אכלו משמנים ושמו ממתקים וייקא וכל אכילה ושתייה בדברי חמה הכתוב מדבר כמו שגאמר לכו לחמו בלחמי ושתי ביינן נטכתי. ובחוד ענין משמנים וממתקים מרמז על הרגשת הטעם והמענוג בדברי חמה כדאיתא בגמרא אכלו בשרא שמונא בי רבא, היינו הלכות בטוב טעם. וזה כי קדוש וגו' וביזום קדוש יכולים לעשות תכל בקדושה.

ורנה בראש השנה מתעורר בכל שנה

מבחינת תיקון הפנים כקודם החטא כמו שדברנו מזה ונמלא יהיה ההנהגה במדת הדין כבראשית המחשבה ולכן נקרא ראש השנה יומא דרינא והוא דייקא במשד' שהוא הזמן של התעוררות ראשית המחשבה בג"ל ובכל שנה ושנה נעשה התיקון לענין מעט מעט עד שנובה לתכלית התיקון לעתיד לבא בשלימות בג"ל שיהיה מוכרח הנהגת העולם רק בגבורות קדושים ולכן אומרים ובין מן שומד על כל מה שבראת ושמתחו לפניך כל הברואים והי' וגו' אומרים וראונו כל לעבד ויקבלו כולם את עול מלכותך כמו שיהיה לעתיד לבא לאחר הברור שגם האומות העולם יקבלו מלכותו תמכך.

האומרים בארץ אשר והגדלים בארץ מצרים, היינו שיהיה תיקון הפנים הראשון בשלימות עד שאפילו בתשעים בין האומות העולם יתעורר בהם פנימיות נקודה שבקדושה לחזור לשרשם כבראשית הבריאה. וכדאיתא בירושלמי כד שטע קל שופא ומנא תדא מתבהיל השכן שהיא היצר הרע אמר מטי זימנא לתתבלע כי באמת בכל ראש השנה נתעורר ענין התיקון של תקיעת השופר גדול לעילא כמו שאומרים ובשופר גדול תקע ונולאים יתפון מפני שגם מרגישים בהם ולכן בא גם המצוה מצדנו לתקוע בשופר שגם אמתו נתעורר בה מצדנו לתיקון הנ"ל. ועל זה מרמז הפסוקה לפנינו ופשוטה לאחוריה, היינו מצד השם תכבד שעשה מתחלה את האדם ישר וזה התקיעה לפנינו. ופשוטה הכל לתיקון הראשון שיהיה לעתיד לבא שיחזור הכל לתיקון הראשון מצד השם תכבד והתדעיה באמצע הוא התיקון הזה מצד האדם:

ובזה יש להבין מה שתקנו בנוסח התפילה

ועלמה פסקי שופרות לומר פסקי

מתובים קודם פסקי הנביאים מה שעמד על זה בתוספת גם על מלכיות וזכרונות הלא הסוד הוא נביאים קודם מתובים. אך הוא מפני שמכח פסקי שופרות שעשויים באמת וישר כי ג' פסקי התורה נזכר בהם קולות השופר של מן חובה שהוא לרמוז הפשוטה לפנינו שהיא או תיקון להקלקל מצד השם תכבד כמו שאמרו וישירי פ"א בשעה ששבענו לא יהיה לך נעקר יצר הרע מלבם ועל זה נאמר אני אמהתי אלהים אתם. ובג' פסקי הכתובים נזכר ענין מצות תקיעת שופר מצדנו שהוא רמז התנועה באמצע בג"ל. ובג' פסקי נביאים נזכרים קולות השופר שלעתיד לבא שיהיה גמר התיקון מצד השם תכבד לרמוז פשוטה שלאחוריה בג"ל. ונמלא על ידי זה תקנו גם סדר פסקי מלכיות וזכרונות בסדר הזה. ונחזור לענינו שענין התענית של

לה' אלהיך וילשון לה' משמע שאנו לזכר. וגם בגמרא נביצה סי"ג מצדנו שאמר ר"א לתלמידיו לכו אכלו משמנים והקיש שם בתוספות הלא ר"א סבר או כולו לה'. אבל צריך ביאר ענין יום טוב של ראש השנה וכן בריאת האדם לשמחה הלא אמרו חכמינו ד"ל נוח לו שלא נברא משנברא. וכאמת מפורא בפוסקים שיש שמתענים בראש השנה ואין מצוה לאכול ולשתות דוקא וצריך ביאר נקרא בג"ל. אמנם הענין כידוע שבכל ראש השנה נתעורר הענין של ראשית הבריאה כמו שאומרים היום הרת עולם ואו נאמר והאלהים עשה את האדם ישר ואחר זה היה הקלקול במאור אכילה על ידי אכילת עץ הדעת טוב ורע. ואיזה בתיקונים ותיקון כ"ז דרבנן סברי חטה היה ואיכא דאמרי גפן היה ואחריו אמרין מאנה היתה וכו' ונולא קשוט וכו' ובכל מחלוקת ידוע דאלו ואלו דברי אלהים היום ובוה ביהוד שמפורש כן בתיקונים. כי עץ הדעת ועץ החיים היו באמצע הנו וכל עצי הנו סביבם ובהם היה טעם השם של כל עצי הנו כולם ואם היה טעם במחלה מלעץ החיים היה מרגיש אחור כך בכל הפירות טעם של עץ השופר והקלקל ליהות מרגיש בכל האכילת טעם עץ הדעת שהוא תאור אכילה ונחמא במקום אחור וביום ראש השנה שיש דיעות להתענות, היינו מפני שבאותו יום בא התעוררות לתקן הפנים הראשון מתאור אכילה ועל ידי התענית הוא ענין בחינת אהבה אכילה ועל ידי התענית בלב האדם ועל ידי זה יוכל לתקן הפנים הראשון. וגם מצות שופר שבראש השנה הוא על התעוררות השופר שלעתיד לבא כדאיתא בפסקותא רבתי וי"ט דבראש השנה עומדים ליגאל ממלאך המות, ורוצה לומר דא יבוער היצר הרע מהעולם וזה על ידי השופר גדול כמו שאמרו תורה ביום הרתא תקיע בשופר גדול ובא

ולו לכו אכלו משמנים ושתי ממתקים ושלחו

מנחת לאין נבין לו כי קדוש היום לארזינו. וזה נאמר על יום טוב של ראש השנה. ויש להבין שמפני זה שקדוש היום לה' עבד זה יאכילו משמנים תלוי בגמרא ופסחים ס"ח הפלוגתא דר"א ור"י תצ"ד לה' או כולו לה' מפני שגאמר